

Urlop wypoczynkowy dyrektora szkoły

Marcin Majchrzak

W aktualnym stanie prawnym przepisy odnoszące się do urlopów wypoczynkowych dyrektorów szkół publicznych są podobne jak w przypadku nauczycieli zatrudnionych w placówkach, w których organizacji pracy nie zostały przewidziane ferie szkolne. W praktyce jednak pojawiają się wątpliwości odnośnie do przysługującego nauczycielowi sprawującemu funkcję dyrektora urlopu, zwłaszcza w sytuacji zakończenia czy rozpoczęcia jego kadencji w trakcie roku. Na jakich zasadach nauczyciele sprawujący funkcję dyrektora szkoły mogą korzystać z urlopów wypoczynkowych?

Dyrektorzy szkół publicznych, analogicznie jak wszyscy pracownicy, mogą korzystać z corocznego, nieprzerwanego, płatnego urlopu wypoczynkowego (art. 152 *Kodeksu pracy*). Jednakże w stosunku do tej grupy osób zastosowanie znajdą dodatkowo przepisy szczególne *Karty nauczyciela*. W przypadku dyrektorów szkół publicznych należy więc w pierwszej kolejności sięgnąć do przepisów zawartych w art. 64–67 KN, a dopiero w kwestiach nieuregulowanych w *Karcie nauczyciela* zastosowanie znajdą ogólne przepisy dotyczące urlopów wypoczynkowych zawarte w *Kodeksie pracy*.

WYMIAR URLOPU WYPOCZYNKOWEGO DYREKTORÓW

Wymiar urlopu wypoczynkowego przysługującego dyrektorowi szkoły został określony w art. 64 ust. 2a KN. Zgodnie z nim m.in. dyrektorowi szkoły, ale również:

- ▶ wicedyrektorowi szkoły,
- ▶ nauczycielowi, który przez okres co najmniej 10 miesięcy pełni obowiązki kierownicze w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze,

- ▶ nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole

– przysługuje prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 35 dni roboczych w czasie ustalonym w planie urlopów.

Inny niż w przypadku pozostałych nauczycieli wymiar urlopu i sposób jego wykorzystywania są podyktowane tym, że dyrektorzy szkół okres ferii często spędzają w pracy, nadzorując istotne zadania organizacyjne na przełomie lat szkolnych. W celu umożliwienia faktycznej regeneracji w trakcie odpoczynku, ustawodawca stworzył możliwość swobodniejszego doboru terminu wykorzystania urlopu (niekoniecznie w okresie ferii), w zamian ograniczając jego wymiar – w porównaniu z pozostałą grupą nauczycieli.

URLOP W WYMIARZE PROPORCJONALNYM

Na podstawie art. 64 ust. 5b KN w stosunku do dyrektora szkoły znajduje odpowiednie zastosowanie przepis art. 64 ust. 5a KN, według którego w przypadku nawiązania lub ustania stosunku pracy w trakcie roku kalendarzowego ma on prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze proporcjonalnym do okresu

do końca trwania kadencji. Wynika to z faktu, że w aktualnym stanie prawnym przepis art. 66 ust. 1 KN wskazuje, że w razie niewykorzystania urlopu wypoczynkowego w całości lub części w okresie ferii szkolnych z powodu niezdolności do pracy wywołanej chorobą lub odosobnieniem w związku z chorobą zakaźną, urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu ojcowskiego, urlopu rodzicielskiego, urlopu dla poratowania zdrowia, odbywania ćwiczeń wojskowych albo krótkotrwałego przeszkolenia wojskowego – nauczycielowi przysługuje

przepracowanego, zgodnie z odrębnymi przepisami. Chociaż przepis ten mówi o „nawiązaniu lub ustaniu stosunku pracy”, w praktyce, odnosząc go odpowiednio do sytuacji nauczycieli, którym powierza się stanowisko kierownicze lub z niego odwołuje (przy jednoczesnym trwaniu stosunku pracy), wydaje się zasadne stosowanie w tym przypadku naliczania urlopu wypoczynkowego w sposób proporcjonalny. Dzięki temu możliwe jest ustalenie wymiaru urlopu przysługującego nauczycielowi, któremu powierzono pełnienie funkcji kierowniczej w trakcie trwania roku kalendarzowego, bądź takiemu nauczycielowi, który z tej funkcji w trakcie roku zrezygnował albo też został z niej odwołany.

urlop w ciągu roku szkolnego, w wymiarze uzupełniającym do ośmiu tygodni. Co jednak istotne, przepis ten zawiera katalog zamknięty przypadków uzasadniających przyznanie urlopu uzupełniającego – który nie przewiduje możliwości udzielenia urlopu uzupełniającego nauczycielowi, który pełnił uprzednio funkcję dyrektorską.

W praktyce wątpliwości pojawiają się także wtedy, gdy już pracujący w szkole nauczyciel otrzymuje funkcję dyrektora w trakcie roku kalendarzowego. Stosując w sposób odpowiedni przepis art. 64 ust. 5a KN, można ustalić przysługujący nowemu dyrektorowi urlop wypoczynkowy w sposób proporcjonalny.

PRZYKŁAD 1

Dyrektor szkoły kończy kadencję z końcem roku szkolnego. Od 1 września będzie pozostawał w zatrudnieniu jako nauczyciel. W tej sytuacji należy zastosować przepis art. 64 ust. 5b KN i obliczyć wymiar urlopu dyrektora w sposób proporcjonalny do okresu zajmowania stanowiska dyrektora. W powyższym przykładzie dyrektorowi, który kończy kadencję, będą przysługiwały 24 dni urlopu ($8/12$ roku kalendarzowego $\times$ 35 dni urlopu za cały rok = w zaokrągleniu 24 dni). Przy powyższych obliczeniach trzeba również uwzględnić urlop już wykorzystany przez dyrektora. Prawo do kolejnego urlopu, już jako nauczyciel, który nie sprawuje funkcji kierowniczej, nabędzie 1 stycznia kolejnego roku – w wymiarze odpowiadającym okresowi ferii.

Warto również w tym miejscu wspomnieć, że – z uwagi na istniejącą lukę w przepisach – dyrektor powinien postarać się o wykorzystanie przysługującego mu urlopu wypoczynkowego

PRZYKŁAD 2

Nauczyciel od września obejmuje funkcję dyrektora szkoły. W okresie od stycznia do końca sierpnia wykorzystał 56 dni urlopu wypoczynkowego przysługującego mu na stanowisku „szeregowego” nauczyciela w okresie ferii letnich i zimowych. Po objęciu funkcji dyrektora szkoły miałby prawo do urlopu proporcjonalnego za 4 miesiące w wymiarze 12 dni ($35 \text{ dni} / 12 \times 4 = 11,66$, co po zaokrągleniu w górę do pełnych dni daje 12 dni). Za czas pracy do końca sierpnia przysługiwał mu urlop w wymiarze proporcjonalnym 38 dni ($56 \text{ dni} / 12 = 37,33$ – co po zaokrągleniu w górę do pełnych dni daje 38 dni). Oznacza to, że łącznie nauczyciel ten miał prawo w ciągu roku, w którym objął funkcję dyrektora, do 49 dni urlopu ($11,66 + 37,33 = 48,99$, co po zaokrągleniu w górę daje 49 dni). Ponieważ jednak nauczyciel wykorzystał już w tym roku urlop wypoczynkowy w wymiarze 56 dni, prawo do kolejnego urlopu, w wymiarze 35 dni, nabędzie dopiero od 1 stycznia następnego roku kalendarzowego.